

Összefoglaló a 2–3. és a 12. oldalon

Összefoglaló az elnökség április 9-i üléséről

Rendezvények

♦ **Május 26-án „...a kockázatokról és mellékhatásokról kérdezze meg...”** címmel rendez konferenciát az információs társadalom veszélyeiről a Társaság a MeH és az NHIT támogatásával. Felkért előadók: Csepeli György, Dedinszky Ferenc, Rácz Bence, Sík Zoltán, Szabó Endre Győző, Szabó György, Székely Iván,

Z. Karvalics László, Talyigás Judit (keresztal-beszélgetés), Alföldi István (moderátor)

♦ **Április 16-án** került sor az **ECDL vizsgaközpontok XI. Országos Fórumára** a CEU Kerepesi úti konferenciaközpontjában.

♦ **Május 7-én** lesz az **országos informatikai diákversenyek ünnepé-**

lyes eredményhirdetése az ELTE Informatika Karának épületében.

♦ **2009. november 26-án** kerül sor a **3. Digitális Esélyegyenlőség konferenciára**, illetve ennek keretében az NJSZT 2009. évi díjainak ünnepélyes átadására.

Határozat

6/2009. (04.09.) sz. határozat
Az elnökség támogatja az NJSZT – HCI&DJÁ ideiglenes elnevezésű szakmai közösség megalakulását.

Meghívó Közgyűlésre!

Tisztelt Kolléga, Kedves Tagtárs!

Alapszabályunk előírásai szerint **2009. május 14-én 10 órai kezdettel tisztújítással egybekötött éves rendes közgyűlést tartunk**, amelyre ezúton tisztelettel meghívjuk.

Határozatképtelenség esetén a megismételt közgyűlés időpontja 2009. május 14-én 10:30.

A megismételt közgyűlés az eredeti napirenden szereplő ügyek tekintetében a megjelentek számától függetlenül határozatképes.

A közgyűlés helye: Bank Center Konferenciaterem (1054 Budapest, Szabadság tér 7. Platina Torony, 1. em.)

Napirend: 1. Elnöki beszámoló; 2. A Társaság 2008. évi közhasznú beszámolója (a honlapon olvasható április 14-től); 3. A Felügyelőbizottság jelentése a közgyűlésnek; 4. Az idei pénzügyi terv elfogadása; 5. Tisztújítás; 6. Egyebek; 7. Szakmai program: Balogh Péter, a Nav N Go Kft. technológiai igazgatója: Jelen és jövő a navigációban a Nav N Go szemszögéből

Kérjük, hogy legkésőbb május 11-ig jelezze részvételi szándékát név, munkahely és a képviselt szervezet nevének megadásával.

Elérhetőség: rendezveny@njszt.hu;

Tel.: 1 472-2719; fax: 1 472-2728

Üdvözlettel:

Péceli Gábor, elnök

Az NJSZT elnökségének a mandátuma lejár, így a tisztújító közgyűlésen kell a tagságnak vezetőséget választania.

Tájékoztatjuk tagtársainkat, hogy a jelenlegi elnökség és Felügyelőbizottság vállalta az új jelölést.

Alapszabályunk értelmében **Benedek Balázs** alelnök nem választható újra a két sikeres ciklus után.

Jelöléseiket várjuk a következő címek bármelyikére:

– **Havass Miklós** (a jelölőbizottság elnöke) havass@szamalk.hu;

– **Dr. Juhász István** pici@inf.uni-deb.hu;

– **Benedek Balázs** benedek@digitaldream.hu;

– **Dr. Raffai Mária** raffai@sze.hu;

– **Remzsó Tibor** tremzso@mail.com

A tartalomról

ECDL Fórum (2–3. o.)

A kockázatokról (4. o.)

Szoftvertechnológiai Fórum (6–7. o.)

Verseny – futás. (7–8. o.)

Logo-körút Erdélyben (9–10. o.)

ECDL

ECDL vizsgaközpontok XI. Országos Fóruma

ECDL Vizsgaközpontok Országos Fóruma

„Együtt a digitális írástudásért”

I2010 | 2010 is the EU Strategy for Information Society
ECDL contributes to 2010
The European Commission bears no responsibility for ECDL programmes

www.ecdl.hu
www.njszt.hu
de.njszt.hu

Április 16-án, a Közép-európai Egyetem (CEU) konferencia központjában került sor a vizsgaközpontok idei munkaértekezletére, amelyen a 400 akkreditált vizsgaközpont közül 274 intézmény 362 képviselője vett részt. Az aktuális helyzet és a közeljövő kihívásai mellett szó volt a 2009. február 1-jén bevezetett új követelményrendszer, a Syllabus 5.0 és az ehhez kapcsolódó, szintén új, 3 kötetes ECDL vizsgapéldatár első vizsgaközponti tapasztalatairól. A vizsgafeladatok változásairól részletes előadás hangzott el Ziegler Tünde és Rokobauer József ECDL szakmai és minőségbiztosítási szakértőktől, az előadást követően felmerült kérdések megválaszolására pedig nyílt fórumon volt lehetőség. Az általános tapasztalat szerint az új példatár

Kérdezz – felelek (balról-jobbra): Rákosi Szilvia, Alföldi István, Ziegler Tünde, Rokobauer József

fogadtatása pozitív volt, az átállás zökkenőmentesen zajlott, a vizsgaközpontok megfelelően felkészültek a váltásra. A szakmai „frissülésen” kívül a legfőbb újdonság, hogy február óta a Képszerkesztés és a Webkezdő modulok vizsgapéldái is nyilvánosak, azaz a vizsgapéldatár már ezeket is tartalmazza.

„Az Európai Bizottság nagyon büszke arra, hogy az ECDL programot a kezdetektől fogva végig kísérhette” – idézte José Manuel Barroso elnöknek a 9 milliomodik ECDL vizsgakártya ünnepélyes brüsszeli átadásán elhangzott szavait az értekezlet bevezető előadásában Alföldi István ügyvezető igazgató. Ez valóban jelentős eredmény – mind az EB-elismerés, mind a szám tekintetében – mégis nagyon sok még a teendő ahhoz, hogy Magyaror-

szágon elérjük az optimális célt, vagyis azt, hogy a lakosság 6–6,5%-a legyen ECDL vizsgát. (Ma a regisztráltak száma 348.000.) A cél elérését segíthetik különféle pályázati programok és egyéb kezdeményezések, mindazonáltal a központi marketing mellett, illetve azzal együttműködve egyre nagyobb hangsúlyt kell kapnia a vizsgaközpontok közönségtoborzó munkájának is.

Az NJSZT és a Budapesti Műszaki Főiskola Neumann János Informatikai Karának együttműködésével elkészült, az ECDL Alapítvány pedig jóváhagyta a Képernyőolvasás és karakterfelismerés elnevezésű új modult, amely „az ECDL Alapítvány által támogatott modul”-ként szerepelhet a választható ECDL modulok listáján vakok és gyengénlátók szá-

Teltházas konferencia

mára – a Prezentáció modul helyett. Az új modul minden olyan vizsgaközpontban elérhető lesz, amely benyújtja erre igényét az NJSZT ECDL irodájához.

Előkészületben van továbbá az elektronikus aláírásról szóló új, önálló modul is – ez új szint jelenthet majd az önállóan választható modulok listáján – tájékoztatta a résztvevőket az ügyvezető igazgató.

ECDL

a kórházban, börtönben és...

A vizsgaközpontok értekezletén lehetőség nyílt arra is,

hogy a résztvevők több, figyelemre méltó kezdeményezést is megismerhessenek egymástól.

Együttműködve a budapesti Tűzoltó utcai Gyermekklinikával, ahol elsősorban daganatos betegeket gyógyítanak, az NJSZT számítógép-termet rendezett be és önkéntes tanárok segítségével heti két alkalommal ECDL képzést nyújt a gyógyuló gyerekeknek – természetesen differenciált oktatással, vagyis a résztvevők igényeihez és lehetőségeihez igazított tartalommal, s óraszámban. A februárban kezdődött oktatás eredményeképpen már többen több modulból sikerrel le is vizsgáztak, hamarosan sor kerülhet az első ünnepélyes bizonyítványosztásra is...

A projektről *Nedeczky Veronika* az ELTE Informatika Tanszékének oktatója, a kórházban tanító önkéntes tanár számolt be.

A Számpont Kft. (ECDL vizsgaközpont) és a Zalai Népfőiskolai Egyesület együttműködésével 2005 óta zajlik képzés a zalaegerszegi büntetés-végrehajtó intézményben, a börtön

személyzetének pártoló közreműködésével, a megyei munkaügyi központok által „leselejtezett” gépeken, – az internet-vizsgát természetesen intranettel helyettesítve – számolt be *Hujber Sándor*, ECDL vizsgabiztos, a fogvatartottak tanára.

A 100 fogvatartottat számláló intézményben 2005 és 2008. között negyvenen szereztek meg legalább az

ECDL Start bizonyítványt, s többen ennek köszönhették, hogy szabadulásuk után munkát találtak. Mások a szabadulás után felkeresték a vizsgaközpontot és beiratkoztak a további modulok tanfolyamaira is. A projekt idén várhatóan tovább folytatódik, a siker pedig garantált, hiszen az érintettek motivációja – társadalmi reintegrációjuk, illetve az intézetben töltött napok tartalmasabbá tétele – nyilvánvaló; a szervezők és oktatók pedig már kiválóan alkalmazkodtak a speciális körülményekhez.

Példa értékű együttműködés valósult meg a Menedék Egyesület és az Albacomp Rt. budapesti kirendeltségén működő ECDL vizsgaközpont között: ECDL képzés és vizsgáztatás zajlik angol nyelven, hazánkban menedékjogot kért külföldiek számára.

Az Afrika számos országából – Etiópiából, Sierra Leonéból, Angolából, Szomáliából, Ugandából – érkezett, rendkívül lelkes csapat már több vizsgát sikeresen teljesített, júliusra legtöbbjüknek meglehet a bizonyítványa. A projekt remélhetőleg valamilyen formában kiterjeszthető lesz a bicskei menekülttábor lakóira is – árulta el *Pénzes Sándor*, a projekt vezetője.

A „Legjobb vizsgaközpont” díjat 2008-as, illetve összesített eredményéért is az Albacomp Zrt. budapesti ECDL vizsgaközpontja nyerte el.

Végül, de nem utolsósorban előadás hangzott el egy teljes körű iskolai adminisztrációt végző szoftverről, amelyet a békéscsabai Evangélikus Gimnáziumban használnak sikerrel – ezzel is motiválandó a tanárokat az ECDL bizonyítvány megszerzésére.

Szedlmayer Bea

Rendezvény- soroló

A konferencia időpontja:
2009. május 26. (kedd)
10–17 óra között

Helyszíne:
Danubius Hotel Gellért
(1111 Bp., Szent Gellért tér 1.)

A konferencia célja bemutatni a virtuális világ veszélyeit annak érdekében, hogy a valódi lehetőségeket minél többen használják.

A virtualitás a bizalmon alapszik. Hinni az embertársakban, hogy a rendszerek megbízhatóak, hinni, hogy az etikai korlátok működnek. Csak azt olvassuk el, ami nekünk szól, és csak azt használjuk, amire illetékesek vagyunk. Tudni, hogy a virtuális világ átlátható, ami felkerül a hálóra, az szinte bárki által elolvasható és maradandó.

A konferenciát támogatja: a Miniszterelnöki Hivatal (MH), a Nemzeti Hírközlési és Informatikai Tanács.

Rendező: Neumann János Számítógép-tudományi Társaság.

A konferencia zárásaként tervezett kerekasztal-beszélgetést *Talyigás Judit* vezeti, a moderátora *Alföldi István*.

A konferencián való részvétel ingyenes, ám előzetes regisztrációhoz van kötve.

Az internethasználat pszichológiai – társadalmi haszna és veszélyei

Kérjük, hogy részvételi szándékát legkésőbb 2009. május 18-ig jelezze!

Jelentkezés

- ◆ on-line formában,
- ◆ faxon (1-472-2739) vagy
- ◆ e-mail-en (titkarsag@njszt.hu)

Szükséges adatok

- ◆ név,
- ◆ munkahely,
- ◆ telefon,
- ◆ e-mail cím, illetve
- ◆ nyilatkozat arról, hogy a résztvevő hozzájárul adatainak a résztvevők listáján való közzétételéhez.

Vegetáriánus étkezést külön kérésre biztosítunk.

Információs Társadalombiztosítási Vény

A tanácsadó adatai:

NJSZT
1054 Budapest,
Báthori u. 16.

A kedvezményezett neve, címe:

Információs Társadalom
Európa
Magyarország

A kiállítás kelte:

2009. május 26.

...„A kockázatokról és
mellékhatásokról
kérdet meg...”

A tanácsadó aláírása

**On-line
regisztráció:**
**WWW.
njszt.hu**

Program

09:00–09:30 Regisztráció
09:30–10:00 *Csepeli György*: **Veszélyesen élni?**
10:00–10:30 *Szabó György*:
**Virtuális világ és valós térutópiák,
realitás, veszélyek**
10:30–11:00 *Rácz Bencze*:
**Nem is gondoljuk, milyen egyszerű
feltörni**
11:00–11:20 Kávészünet
11:20–11:50 *Dedinszky Ferenc*:
Biztonságos-e az Ügyfélkapu?
11:50–12:20 *Z. Karvalics László*:

**Az univerzális kvantor rémuralma,
avagy a veszélydiskurzusok logikai
szerkezetéről**
12:20–13:30 Ebéd
13:30–14:00 *Vajda Zsuzsanna*: **Kisvakond on-line;
Kisgyermek a számítógép előtt**
14:00–14:30 *Szabó Endre Győző*:
Kit kérdezzen meg a felhasználó?
14:30–15:00 *Sik Zoltán*:
**Mellékhatások a social engineering-től
a cyber háborúig**
15:00–15:30 *Székely Iván*: **Kukkoló társadalom, avagy
van-e még függöny a virtuális ablakon?**
15:30–17:00 **Kerekasztal-beszélgetés**

Egy kiállítás kártyái

Többszöri hosszabbítás után június végén végleg bezárja kapuit az a kiállítás, amely 2007. március 6-án nyílt a Magyar Nemzeti Bank Látogatóközpontjában a chipkártyákról, e plasztiklapok történelméről, alkalmazásairól. A nagyközönség számára rendezett bemutató a Neumann János Számítógéptudományi Társaság (NJSZT) égisze alatt működő Intelligens Kártya Fórum (IKF) megalakulásának 10. évfordulóját köszöntötte.

A kiállításának azért a Magyar Nemzeti Bank adott otthont, mert ezzel is jelezni akarta: a hazai jegybank elkötelezett az intelligens kártyák iránt, amelyek a hagyományos bankkártyákkal szemben magasabb biztonságot és többféle felhasználási módot tesznek lehetővé.

A kiállítás megrendezésével az volt az IKF célja, hogy közelebb vigye az emberekhez a chipkártyákat. Fontos ugyanis, hogy ne csak a szűk szakma, hanem a nagyközönség is értse a műanyag lapba épített miniatűr számítógép jelentőségét, illetve megismerhesse, miként

készülnek, hogyan működnek és mennyire biztonságosak a chipkártyák, mi történik, hány szereplő munkája szükséges egy fizetési művelet végrehajtásához.

A kiállításon olyan eszközök is láthatók még június végéig, amelyek egy átlagos felhasználó számára rejtve maradnak, s a látogatók különleges kártyákkal is megismerkedhetnek. A kiállításnak helyt adó teremben a kártyagyártásról és felhasználásról összeállított videó is segíti a tájékozódást.

A chip korántsem a jövő technológiája, hanem a mai mindennapi életünk szerves része. Leggyakrabban telefonkártyaként, mobiltelefonok sim-kártyájaként és belépőkártyaként találkozunk vele, de jelen van bank- és pontgyűjtő kártyában, diákigazolványban, valamint személyi azonosító okmányokban – nálunk egyelőre az útlevélben. Számtalan más helyen is ezek a kisméretű számítógépek tárolják és védik a bennük rögzített adatainkat.

Olyan területeken is felhasználható, mint például az elektronikus pénztárca kisebb összegű vásárlásokhoz, a tömegközlekedés, a parkolódíj fizetése, a kedveményekre jogosító ún. városkártya vagy akár az állatállomány nyilvántartása – és természetesen az elektronikus kereskedelem és az elektronikus ügyintézés.

A chipkártyák használatával meg tapasztalhatjuk az információtechnológia nyújtotta előnyöket, s egyúttal az adatellenőrzésre, fizetésre, az azonosításra fordított költségek is csökkennek mind egyéni, mind pedig társadalmi szinten.

A kiállítás egyértelműen bizonyította, hogy az NJSZT IKF az egyetlen olyan hazai szervezet, amely közös platformra tudja hozni a hatóságot, a szolgáltatókat és a felhasználókat.

Mint ilyen, az elmúlt évtizedben komoly és eredményes munkát végzett; gyártókkal, forgalmazókkal és felhasználókkal dolgozott együtt a hazai szabályozórendszer megteremtésén és a szabványok kidolgozásán.

Így talán még érdemes kihasználni az utolsó hónapokat, s megtekinteni a valóban érdekesítő kiállítást!

Mártonffy Attila

Júniusban még
megtekinthető az MNB
Látogatóközpontjában.

Ne hagyja ki!

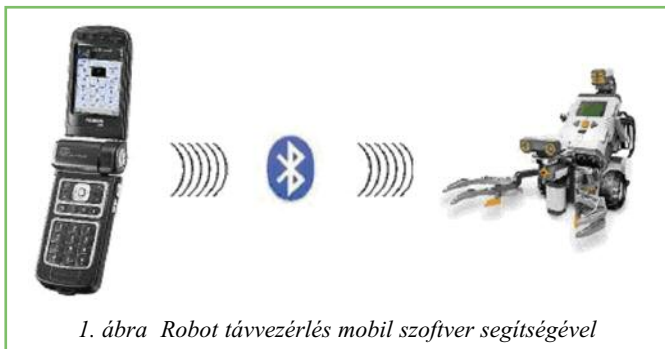

Az NJSZT Újklub Szoftvertechnológiai Fóruma kapcsán bemutatkozik a BME AAIT Mobilcsoport

BUTE Department of Automation and Applied Informatics

A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Automatizálási és Alkalmazott Informatikai Tanszékén működő Mobilcsoport a tanszék Alkalmazott Informatika Csoportjának részeként jött létre. Jelenleg 35 főállású oktatót, valamint 35 doktoranduszt foglal magába. A csoport átlagéletkora 35 év, amely egyaránt meghatározza a fiatalos gondolkodást és a kellő megfontoltságot.

1. ábra Robot távvezérlés mobil szoftver segítségével

A csoport fő profilja az oktatás, a kutatás és szoftverfejlesztés területeire terjed ki, ahol számos kutatási eredménnyel és a partnerekkel közösen beadott szabadalmakkal, illetve konkrét szoftvermegoldásokkal rendelkezik. Az oktatás területét a tárgyakhoz kiadott könyvek és a hallgatók rendelkezésére bocsátott hasznos példaalkalmazások erősítik.

A csoport számos ipari kapcsolattal rendelkezik, ezáltal is erősítve az oktatás és kutatás naprakészségét. A főbb ipari partnerek közé tartozik az IBM, SUN, Microsoft, Oracle, Nokia, T-Mobile és számos hazai cég is, mint például a Pannon GSM, Evosoft, Siemens PSE stb.

A Mobilcsoport 1999-ben alakult egy, akkor még nehezen előrelátható döntés eredményeképpen, amelynek a helyességét a mobil készülékek napjainkban megfigyelhető erősödése igazolja.

A döntés mellett szólt, hogy a mobil telefonok mindig velünk vannak, számos beépített eszközt tartalmaznak és lehetőséget adnak összetett szoftverek fejlesztéséhez.

A Mobilcsoport 2009. március 30-án egy 4 részből álló előadást tartott a Neumann János Számítógéptudományi Társaság Szoftvertechnológiai Fórumán. Itt több érdekes előadásra és bemutatóra került sor.

Az első bemutatkozó részt a csoport vezetője, dr. Charaf Hassan tartotta, aki egyszemélyben a Mobil Innovációs Központ (MIK) szolgáltatásfejlesztési igazgatója is. A MIK célja a nagysebességű mobil és vezeték nélküli kommunikációs technológiák kutatásának, fejlesztésének támogatása és az erre épülő szolgáltatások, alkalmazások fejlesztése; projektjei közé tartozik a VMTS keretrendszer, grafikus modellezés céllal, a modellek közötti transzformáció és kódgenerálás különféle platformokra.

Egy másik, a MIK gondozásában lévő érdekes projekt az Egységes Mobil Keretrendszer, amely a mobil platformok eltérőségéből eredő fejlesztési nehézségeket próbálja ellensúlyozni. A keretrendszer lehetővé teszi, hogy egy mobil alkalmazást csak egyszer kelljen leírni egy könnyen érthető XML alapú nyelven és abból működő alkalmazások generálódjanak különféle mobil platformokra.

A Mobilcsoport az összes nagy mobil platformmal (Symbian, Java ME, Windows Mobile, Android, Mobile Linus, iPhone) foglalkozik jelentős eredményeket érve el mind hazai, mind külföldi viszonylatban. Számos EU projekt is fűződik a névéhez, melyek közül az egyik legjelentősebb az EU által támogatott MobEduNet. Ennek keretében Magyarország, Finnország, Dánia, Lettország és Csehország összefogásával olyan egységes anyagok készülnek, amelyek alkalmazhatók a mobil szoftverfejlesztés oktatásában.

A második részben Ekler Péter Mire nem jó egy telefon! címmel tartott előadást, ahol bemutatta a mobil platformok közötti lényeges különbségeket, valamint szó volt a Java ME platform növekvő erejéről és a Google gondozásában kiadott legújabb mobil platformról, az Androidról. Az előadás további része a mobil készülékekben rejlő egyedi lehetőségekről és azok kreatív, sokoldalú kiaknázásáról szólt. További érdekességgént a hallgatóság az előadás szünetében számos érdekes alkalmazást próbálhatott ki, amelyek között egy mobiltelefonon megvalósított szoftveres mozgás- és hangérzékelő, egy robot távirányító (1. ábra), valamint egy Java ME alapú BitTorrent kliens is szerepelt.

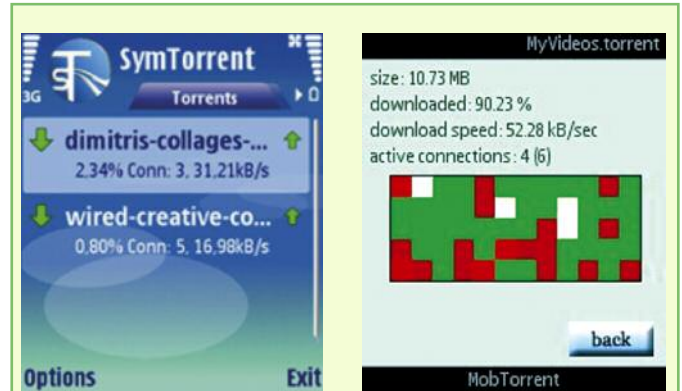
2. ábra A MeetYouThere és a Smiwe! alkalmazások

Ezt követően *Forstner Bertalan* a mobil támogatással bíró szociális hálók népszerűségéről beszélt a Szociális hálók mobilon – avagy mi rejlik a hívószó mögött? című előadásában. Ezen belül számos, a csoport által fejlesztett alkalmazás is bemutatásra került. Az egyik ezek közül a MeetYouThere (2. ábra), mely a felhasználók közlekedési szokásait figyelembe véve képes mindkét fél számára ideális találkozási pontokat javasolni. Egy másik érdekes megoldás a Smiwle!, mely a telefonokon egyre inkább elterjedő widget technológián alapszik. A megoldás kihasználja a mobiltelefonokban található kamerát és alapja, hogy segítségével két ember úgy tud kapcsolatot létrehozni a szociális hálóban, ha szerepelnek egy közös képen.

Érdekességgéppen egy olyan szociális hálót is bemutatott a csoport HomeWoRPG néven, amely a házi feladat elkészítését teszi rendkívül érdekessé a hallgatók számára azáltal, hogy a háló összeköti a hallgatók által készített játékal alkalmazásokat, egy keretprogram segítségével pedig telefonunkon végiglépkedhetünk a hallgatók által elkészített akadályokon.

Az eseményt *Kelényi Imre* zárta Mobil Peer-to-peer rendszerek című előadásával, amely a mobil eszközök peer-to-peer hálózatokban való alkalmazhatóságát és a szoftver alapú energia-hatékony megoldásokat tárgyalta.

Az előadó bemutatta a népszerű Symella és SymTorrent alkalmazásokat, amelyek konkrét peer-to-peer (Gnutella és BitTorrent) megvalósítások a Symbian alapú

3. ábra SymTorrent és MobTorrent alkalmazások

okostelefonokra és amelyek a külföldi sajtóban már többször is szerepeltek.

Az előadásban e megoldások továbbfejlesztését is láthattuk, amely a készülékek erőforrásainak egymással való megosztásán alapultak a rövidtávú kommunikációs technológiák (például Bluetooth) kihasználásával.

Az előadás végén a mobil eszközök energiafogyasztásának csökkentésére vonatkozólag láthattunk érdekes, szoftver alapú megoldásokat, melyek a jövőben hasznosnak bizonyulhatnak a hálózati kommunikációt használó mobil alkalmazások fejlesztésekor.

Dr. Charaf Hassan

Verseny – futás

A szekszárdi I. Béla Gimnázium, Informatikai Szakközépiskola, Kollégium, Általános Iskola és Óvoda volt a helyszíne idén is az iskola és a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság közös rendezésében megtartott, immár nemzetközi rangú versenynek, amelyen általános és középiskolások vehettek részt.

A verseny története 1984-re nyúlik vissza, így a 2009-es versenyt jogosan nevezzük negyedszázados jubileumi versenynek.

25 éve rendeztük meg először Szekszárdon a Garay János Gimnáziumban a Neumann-verseny elődjét, a Garay játékprogram-versenyt, ami fokozatosan fejlődött több alkalmazói kategóriás diákprogram-termék-versennyé. Az egyre bővülő

5. Neumann János Nemzetközi Tehetségkutató Programtermék Verseny

és szélesedő Garay-versenyt 2003-ig 20 alkalommal rendeztük meg. A verseny ekkor „gazdát cserélt” és – a Neumann-centenárium tiszteletére – nevet (és iskolát is) váltott: a helyszín azóta az I. Béla Gimnázium és Informatikai Szakközépiskola.

Neumann-verseny a Vajdaságban is

Két éve a Szerb Teleház Szövetség felvállalta a vajdasági Neumann-verseny megrendezését. Ott ugyanis soha nem volt hasonló számítástechnikai diákverseny, pedig az ottani diákok is szeretnék számítástechnikai tudásukat a szakmával megmértetni. Az idei versenyt Magyarokanizsán, a Beszédes József Mezőgazdasági és Műszaki Iskolaközpontban, míg az elsőt Topolyán, a Neumann János Tudásközpontban tartottuk. Az ottani diákok óriási érdeklődését mutatja, hogy már tavaly is sokan jelentkeztek a versenyre, az

idén azonban közel annyian voltak, mint az anyaországi jelentkezők. Egy másik jele az érdeklődésnek, hogy tavaly is sokan jelentkeztek a vajdasági szerb anyanyelvű általános és középiskolákból is. Ez a hagyomány az idén is folytatódott.

A versenyre három ország 34 iskolájából összesen 150 pályázat érkezett (25 hazai, 7 vajdasági és 2 erdélyi iskolából). A döntőbe 23 hazai és 7 vajdasági iskolából 86 pályázat jutott be, amelyeknek a zsűri 48 „dobogós” (1–3) díjat osztott ki. Közülük 31 volt a hazai, míg 17 vajdasági diák. (Az erdélyi diákok idén sajnos nem értek el helyezést).

Az iskolai számítástechnika elmúlt negyedszázadának fejlődését mutatja, hogy a pályázatok némelyike 15 évvel ezelőtti akadémiai tudományos fokozatot jelentett volna kitalálójának. A zsűri egyébként csak a termék eredetiségét, tartalmát, emberközeliségét, stb., egyszerűen a minőségét és

Másodszor is a döntőben

a piacképességét nézi, valamint a versenyző előadóképességét értékeli – nem foglalkozik azzal, hogy a terméket hányan hozták létre. A piacon is akkor sikeres az áru, ha azt az alkotója ügyesen és talpraesetten tudja bemutatni. Az elmúlt 25 évben szinte észre sem vettük, hogy – különösen a többször is szereplő versenyzők – igazi előadóvá és eladóvá fejlődtek.

A verseny kategóriái

– Számítógépes művészet: grafika, animáció és zene, – Alkalmazói programok, – Játék programok, – Számítógéppel támogatott tervezés, – Megépített digitális automatika és vezérlése, valamint – Oktató programok.

Általános iskolás alkalmazói programok

kategóriában az idén az internetes alkalmazások voltak többségben. A legváltozatosabb honlapokat nézhetjük meg, amelyek ízlésesek, tartalmasak, egyszóval profi alkalmazások voltak.

Külön öröm, hogy a diák-alkotók sokszor alapos kutatómunkát is végeztek egy-egy honlap összeállításához.

A középiskolás alkalmazói programok

között több komoly – talán túlzás nélkül állíthatom – operációs rendszer-szintű alkotás is született. Ez azt mutatja, hogy a diákok nem csak alkalmazzák a számítógépeket, hanem megpróbálják igényeiknek megfelelően alakítani is. E kategóriában az első helyezett olyan feladathoz nyúlt – beszédfelismerés – ami ma a legnagyobb szoftverfejlesztő-központoknak is az egyik fő kutatási témája.

Játékprogram kategória

Az idén mintha némi visszaesést lehetett volna tapasztalni e kategóriában: kevesebb játékprogrammal pályáztak, s a zsűri nem talált igazán figyelemre méltó, kiugró alkotásra.

Megépített (digitális) automata és vezérlése kategória

A diákok kívánságára e kategóriában is lehetett pályázni. A döntőbe jutott pályaműveket az alkotóik be is mutatták, s különleges érdeklődésüket az is jelezte, hogy a versenyzők az egyik hardverpályázónak adták a közönségszavukat.

Oktatóprogramok

Ezek az idén kellemes meglepetést okoztak. Egy részük már az internetre, tehát távtanulásra készült. Az alkalmazott módszert a diákok saját maguk találták ki, még hozzá nem csak a középiskolások, hanem az általános iskolások is. Sőt! Nem csak elméleti, hanem gyakorlati oktató programokkal (paint, gépírás-tanítás) is pályáztak, ami azt mutatja, hogy a diákok fantáziája kimeríthetetlen.

A verseny egyik hagyománya, hogy a versenyzők okulására neves szoftverfejlesztő cégek szakembereit hívjuk meg, hogy tartsanak előadást fejlesztési technológiájukról és termékeikről. Az idén a CODRA és a Designsoft egy-egy szakembere tartott ismertetést és beszélgetett el a népes hallgatósággal a modern fejlesztési technológiákról, illetve az ehhez használt eszközökről.

Végeredmény

Általános iskolások.

- 1. Grafika** Bálint Csaba Fazekas Mihály Gimn., Budapest
- 2. Animáció** Kispál Anna NyME Bolyai János Ált. Iskola és Gimn., Szombathely
- 3. Alkalmazói program** a/ Roznár Levente NyME Bolyai János Ált. Iskola és Gimn., Szombathely

b/ Rozsnyik Szabolcs Jovan Jovanovic Ált. Iskola, Magyaránizsa

4. Játékprogram Preradovic Neneand Bratsvo Jedintstvo Ált. Iskola, Bajsa

5. Számítógéppel támogatott tervezés Pihe Edmond Jovan Jovanovic Általános Iskola, Magyaránizsa

6. Oktatóprogramok Banka Bianka II. Rákóczi Ferenc Ált. Iskola és Gimn., Nagykőrös

Középiskolások

1. Zene Papp Norbert Apáczai Csere János Gimn., Dombóvár

2. Grafika Molnár Luca Földes Ferenc Gimn., Miskolc

3. Animáció Keri Dejan Technicka Skola, Kikinda

4. Alkalmazói program Benei Viktor Illyés Gyula Gimn., Budapest

5. Játékprogram Badics Alex Eötvös József Gimn., Tata

6. Számítógéppel támogatott tervezés Balunovic Milos Technicka Skola, Szabadka

7. Megépített (digitális) automata és vezérlése Juhász Bálint és Gelencsér Tamás Budapesti Műszaki Főiskola

8. Oktatóprogramok Isakov Maja Technicka Skola, Kikinda

Közönségszavak Orosz Ádám NyME, Bolyai János Általános Iskola és Gimnázium, Szombathely

A CODRA cég grafikai különdíja Molnár Luca Földes Ferenc Gimn., Miskolc

A 2009-es Neumann-versenyek fő rendezői

– Az I. Béla Gimnáziumból: Hajós Éva igazgató, és Péter Miklós, a lebonyolításért felelős szaktanár;

– A magyaránizsai Beszédes József Mezőgazdasági és Műszaki Iskola-központból: Gere Csilla igazgató és Hecskó Róbert szaktanár,

– A topolyai Neumann János Tudásközpontból: Verbászi András elnök és Nagy Alfréd számítástechnikus, oktató.

A Neumann versenyt és elődjét, a Garay-versenyt sem tudtuk volna megrendezni a szakma vállalkozóinak, szervezeteinek és néhány főhatóságának a támogatása nélkül.

A versenyt az NJSZT is támogatta.

Dr. hc. Kovács György

Szakmai szervezeteink

Logo-körút Erdélyben

Még a múlt évben tartottam számítástechnika-történeti előadásokat Erdélyben (Biharban, a Szilágyságban, a Mezőségben és Székelyföldön), megismertem néhány általános és középiskolát, ahol megpróbáltam tájékozódni a számítástechnika oktatásáról és alkalmazásáról, nem csak a számítástechnika órákon, hanem a közismereti tantárgyak tanításában is. Meglátogattam számos teleházat is. Nos, az eredmény meglehetősen vegyes, de inkább gyenge volt.

Általában elmondhatom, Erdélyben is úgy van, hogy a gyerekek a számítógépekkel az iskolában először kb. 10 éves koruk után, a felső tagozatos tanulmányaik során találkoznak. A pedagógusok nagy része azt gondolja, hogy a tíz évesnél fiatalabb gyerekek – ha módosabb szülei vannak – kapnak egy számítógépet, és azon kiélhetik a számítógépes játékok iránti szenvedélyüket. Eszükbe sem jut, hogy a gyerekek a gépeken nem csak játszhatnak, hanem hasznosabb munkát is végezhetnek. Pedig a pedagógia alkotó szakemberei – pl. Amerikában, az MIT-

Belépésre várnak az alsósok

nél Seymour Papert professzor, a Logo pedagógia és programozás megalkotója – már sok évvel ezelőtt kidolgozták a megfelelő számítógépes pedagógiai módszereket, amelyeket a gyerekek gondolkodásának a fejlesztésében – még az iskolai tanulmányaik előtt, akár az óvodákban is – sikerrel alkalmazni lehet.

Erdélyben a Logo-pedagógia nem ismeretlen, de a módszer tömeges elterjedéséről nem beszélhetünk. Azt hiszem, a mi körünk volt az első, ami négy nagyobb körzet pedagógusait a Logo pedagógiával megismertette. A „stáb” két kitűnő, a Logo pedagógiában jártas pedagógussal egészült ki: *Lakosné Makár Erika*, a kaposvári egyetem tanára, aki Logóra oktat tanítókat, valamint tanítványai, *Kiss Emese*, a Logo oktatás megszálottja foglalkozott még a hallgatókkal.

A sorozat Csíkszeredán indult, ahol az eseményt a CsTIT és a helyi RMDSz agilis vezetője: *Becze István* és munkatársa, *Andre Zsuzsánna*

szervezte meg, kitűnően – bár a szervezésekre ugyanez a körút többi állomásáról is elmondható. A pedagógusok Hargita megye különböző térségeiből jöttek, és nagyon lelkesek voltak. A megye vezetői is támogatták a továbbképzést – *Borboly Csaba*, a megyei tanács elnöke az előadásokon majdnem végig jelen volt. A helyi pedagógusok körülbelül száz óvodást és alsó-tagozatos iskolást is felvonultattak, akiknek a túlnyomó többsége igazán még nem használt számítógépet. Számunkra nem volt újdonság, hogy a gyerekek igen rövid idő alatt megértették a Logo-programozás lényegét: mire a kb. három órás foglalkozást befejeztük, a „korábban képzetlen” gyerekek már bemutatták a képernyőn első Logo-alkotásaikat.

A következő megállónk Erdőszentgyörgy, a Szent György iskolaközpont volt, ahol a pedagógus-továbbképzést és a gyerekek Logoval való ismerkedését *Kovrig Zoltán* és *Menyhárt István* szervezték meg – mondanom sem kéne – ismét kitűnően. A tapasztalatunk a csíkszeredaihoz hasonló volt. Az előadásokat és a gyakorlatokat az iskolásoknak *Farkas Károly* és *Lakosné Makár Erika* tartották, az óvodásokkal pedig *Kiss Emese* foglalkozott. A kezdeti elfogódottság után a pedagógusok lelkesedtek, a gyerekeket két csoportra kellett osztanunk, annyian voltak. Néhányuk csak úgy volt hajlandó otthagyni a számítógépet, hogy megígértük, valami-kor, nemsokára visszajövünk.

Útunk következő állomása Szamosújvár volt, ahol az eseményt a TÉKA Művelődési Központ igazgatója,

Erdőszentgyörgy, Lakosné Makár Erika pedagógusokkal

Kiss Emese az óvónőkkel és óvodásokkal

Balázs-Bécsi Attila, Kolozs megye szenátora, a megyei Oktatási Bizottság elnöke szervezte meg, akivel már korábban is kapcsolatot tartottam. A Logo foglalkozást a 2. sz. általános iskolában, *Sabo Rafila* igazgatónő és *Timsa Ildikó* igazgatóhelyettes irányításával rendezték meg. Itt is több csoportban zajlott a foglalkozás, hogy valamennyi jelentkezőnek jusson számítógép. A nap fénypontja a gyerekekkel való foglalkozás volt, a lelkesedés itt sem lankadt.

A körút befejező állomása Kolozsvár volt, a szervezésre az NJSZT partnere, az Erdélyi Magyar Műszaki Tudományos Társaság vállalkozott, *Pap Zsuzsanna* és a Brassay Sámuel középiskola tanárnője, *Kaupert Mária* gondoskodtak a zökkenőmentes lebonyolításról. Megértettük, hogy Nagypéntek lévén a tanárok sorra visszamondták a továbbképzésre a jelentkezésüket, annál lelkesebbek voltak azonban a diákok, akik gyorsan megértették,

hogy miről is szól a Logo-pedagógia és a -programozás.

Szerintem nagyon hasznos volt az erdélyi körút, talán elindult valami az iskolákban, illetve főleg a meglátogatott erélyi pedagógusok körében. Külön öröm, hogy a bemutatókra számos óvodapedagógus is eljött, akik korábban nem is gondoltak arra, hogy a számítógépeket

bevigyék, használják az óvodákban.

Volt számomra az utazásnak még egy külön haszna is: nem csak népszerűsítettem a Neumann versenyt (lásd 7–8. old.), hanem módom volt megszervezni a verseny lebonyolítását is Erdélyben.

A már említett csíki CsTIT vállalta a verseny egész Erdélyre kiterjedő megrendezését. Egy következő utazásom alkalmával fogunk megállapodni, hogy Erdélyt hány körzetre osztjuk (max. 10–15 körzet kialakítását tervezzük), ahol a pályázatok összeszedését és a körzeti bírálókat fogjuk megszervezni.

A legjobbak természetesen részt vesznek a jövő évi szekszárdi döntőn. Lehet, hogy már a 2010-es Neumann-versenyt is így fogjuk megrendezni.

Megszületett még három másik elképzelés is, amit az utazás kapcsán beszéltünk meg először.

Az első: együttműködési megállapodást ír alá az NJSZT MWLogo szakmai közössége és a szamosújvári 2. számú Általános Iskola, hogy a Logo-pedagógia művelésében továbbra is együtt fognak működni.

A második: a MWLogo szakmai közösség a legközelebbi – az idei – SZÁMOKT konferencián Logo-szekciót indít.

A harmadik: a 2010-es Hungaro-Logo konferenciát Erdélyben rendezzük meg. Ez alapos, részletekre kiterjedő tapasztalatcserére nyújt lehetőséget a Logo-pedagógia hazai és erdélyi művelői között.

Dr. hc. Kovács Győző,
az MWLogo szakmai közösség
tisztelt elnöke

Csíkszereda, pedagógusok

Intelligens Rendszerek 2008–2009

Acta Cybernetica különszám

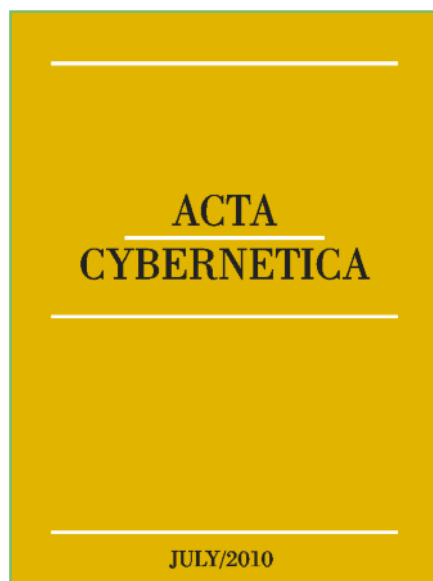
Felhívás

Az NJSZT Mesterséges Intelligencia szakmai közössége 2006. óta szervezi az Intelligens Rendszerek – Fiatal Kutatók Szimpóziuma (IRFIX) című konferencia-sorozatát. A legutóbbi, harmadik rendezvényre tavaly novemberben került sor, míg a következő szimpóziumot 2009. novemberében tartjuk meg.

A 2006. illetve 2007. évi szimpóziumok anyagából válogatott, és többfordulós bírálaton átesett angol nyelvű cikkek az Acta Cybernetica (AC) referált folyóirat két különszámaként, a 18. kötet 2. illetve 4. számában jelentek meg.

A 2008. és 2009. szimpóziumokhoz kapcsolódóan egy közös AC különszámot szeretnénk megjelentetni.

A szakmai közösség ezért felhívja az intelligens rendszerek (IR) és mesterséges intelligencia (MI) témakörökben munkálkodó kutatókat, hogy angol nyelvű cikkeket küldjenek be az Acta Cybernetica folyóirat „Intelligent Systems 2008.–2009.” című különszámába. A különszám előreláthatóan 2010. júniusában jelenik meg. A beküldött cikknek vagy a 2008. évi szimpózium egy előadásához illetve poszterprezentációjához kell kapcsolódnia, vagy a szerzőknek vállalniuk kell, hogy a cikk anyagából előadást illetve poszterprezentációt tartanak a 2009. évi szimpóziumon. A külön-

számba szánt cikkek közül bírálat során választjuk ki az AC folyóiratban megjelentetésre érdemes írásokat. A 10–25 oldal terjedelmű cikkeket kérjük az AC latex formátumának (authors'kit, <http://www.inf.u-szeged.hu/actacybernetica/infa-ut.xml>) megfelelően elkészíteni.

Az IRRFIX szimpózium-sorozat egyik fő célja, hogy a „fiatal” kutatók számára előadási és publikációs fórumot biztosítson. A szerzők korára azonban nem teszünk semmiféle formális megkötést, a „fiatal” jelző itt az MI és IR kutatási területeken jelentős szakmai múlttal nem rendelkező kutatóra utal. Elvárjuk, hogy egy (a fenti értelemben vett) „fiatal” kutató legyen a cikk első szerzője,

de emellett, társszerzőként további – akár fiatal, akár nem-fiatal – munkatársak is szerepelhetnek.

Emellett az IRRFIX szimpóziumokon hosszabb szakmai múlttal rendelkező kollégák is tartottak meghívott előadást. Egy ennek megfelelő külön kategóriában a jelen felhívás keretében várjuk olyan (általában nem „fiatal”) szerzők cikkeit is, akik egy jelenleg felfutóban levő részterület ismertetésével a fiatalok számára érdekes új kutatási irányokat mutatnak be. Az ilyen áttekintő jellegű cikkekből, terjedelmi okokból, 1–2 elfogadására lesz mód.

A cikkek preferált témaköreit alább soroljuk fel, de várjuk a mesterséges intelligencia illetve intelligens rendszerek más területeiről szóló írásokat is.

*Gregorics Tibor, Molnár Bálint,
Sántáné-Tóth Edit, Szeredi Péter,
Varga László Zsolt és Vámosy Zoltán*

A különszám szerkesztőbizottsága az NJSZT Mesterséges Intelligencia szakmai közösség vezetősége.

A cikkek az EasyChair rendszeren keresztül küldhetők be:

[http:// www.easychair.org/](http://www.easychair.org/)

Beküldési határidő:

2009. július 31.

Preferált témakörök

- ◆ Adat- és szövegbányászat
- ◆ Bayes-hálók és sztochasztikus következtetések
- ◆ Beszédfelismerés, beszéd-generálás
- ◆ Deklaratív (logikai, funkcionális) programozási nyelvek és alkalmazásaik
- ◆ Elosztott intelligencia, multi-ágens rendszerek
- ◆ Esetalapú következtető rendszerek
- ◆ Evolúciós számítások és algoritmusok, evolúciós programozás
- ◆ Fuzzy-logika

- ◆ Genetikus algoritmusok
- ◆ Gépi látás
- ◆ Info-bionika
- ◆ Intelligens alkalmazások
- ◆ Intelligens felhasználói felületek, portálok
- ◆ Intelligens oktató rendszerek, e-oktatás
- ◆ Intelligens rendszerek szociális vonatkozásai
- ◆ Intelligens rendszerfejlesztés, módszertan
- ◆ Ismeretalapú rendszerek, szakértő rendszerek

- ◆ Ismeretszerzés
- ◆ Korlátprogramozás (constraint programming)
- ◆ Neuronhálók
- ◆ Ontológiák, szemantikus világháló
- ◆ Robotika
- ◆ Szervezeti memória, tudás-menedzsment
- ◆ Tanuló és adaptív rendszerek
- ◆ Tevékenységtervezés és ütemezés
- ◆ Természetes nyelvek feldolgozása

Az ECDL Fórum képekben

(Összefoglaló a 2 – 3. oldalon)

Félhivatalos pillanatok

*Ziegler Tünde és Rokobauer József
minőségbiztosítási szakértők*

A résztvevők

*Pénzes Sándor (Albacomp Zrt.)
a legjobb vizsgaközpontnak járó vándordíjjal*

Mi Újság?

Alföldi István a célokról